

Datum: B&W 8 juli 2025

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 11 juli 2024 hebben raadsleden Dennis Tak (PvdA), Astrid Kockelkoren (GroenLinks), Tim Kind (Volt), Sabrina van de Peppel (Partij voor de Dieren), Caroline Aafjes- van Aalst (Leefbaar Rotterdam) en Marchiano van Campenhout (BIJ1) de motie 'Afspraak is afspraak' (24bb5122) ingediend. Deze motie heeft u bij de bespreking van de voorjaarsnota aangenomen.

Hierbij werd ons verzocht om:

- Te rapporteren over het aantal actieve vrijwilligers in Rotterdam en dan specifiek personen die via Zorgzaam010 daadwerkelijk vrijwilligerswerk verrichten en hoe deze aantallen zich verhouden tot het aantal actieve vrijwilligers in Rotterdam ultimo 2023;
- Hiervoor onder meer de Omnibussenquête vrijwilligerswerk in te zetten om de gegevens te verzamelen;
- Hierbij ook aan te geven welke kosten de gemeente heeft moeten maken om deze aantallen te realiseren en dit te vergelijken met afgeschafte subsidies op Unie van Vrijwilligers, NL Cares en Stichting Present.

Als gevolg hiervan delen wij in deze brief de aantallen vrijwilligers en informatie met betrekking tot de subsidies die verleend zijn aan Unie van Vrijwilligers, NL Cares en Stichting Present.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Niet van toepassing.

Toelichting:

Vrijwilligerswerk kan via verschillende manieren worden gedaan. In Rotterdam zien we vrijwilligerswerk als hulp of inzet die door mensen onderling en onbezoldigd aan elkaar wordt gegeven, dus niet door (betaalde) zorg- of welzijnsmedewerkers. Bijvoorbeeld vrijwilligerswerk voor organisaties en verenigingen, of als georganiseerde burenhulp of voor een goed doel.

Dit is onbetaald. Ook de hulp die geregeld gegeven wordt aan mensen in de omgeving zoals burens, familieleden, vrienden of kennissen zien we als onbetaald (vrijwilligers)werk. Dit is informele hulp op eigen initiatief, dus niet via een organisatie of vereniging.

Omnibusenquête

Volgens de Omnibusenquête over 2024 verricht 51% van de Rotterdammers van 16 tot en met 75 jaar wel eens één of meer vormen van onbetaald werk. 35% deed wel eens aan informele hulp op eigen initiatief (los van een organisatie) en 39% verrichtte vrijwilligerswerk in georganiseerd verband. Voor een deel gaat het hier om dezelfde mensen: bijna een kwart (24%) van deze mensen deed zowel aan informele hulp op eigen initiatief als vrijwilligerswerk in georganiseerd verband. Deze percentages betekenen dat begin 2024 (afgerond op veelvouden van 5.000) zo'n 190.000 Rotterdammers van 16 tot en met 75 jaar informele hulp verrichtten, en zo'n 215.000 vrijwilligerswerk. In totaal telde Rotterdam begin 2024 zo'n 275.000 vrijwilligers.

In 2023 lagen de aantallen iets lager. Toen verrichtte 46% van de Rotterdammers van 16 tot en met 75 jaar wel eens één of meer vormen van onbetaald werk. 32% deed wel eens aan informele hulp (op eigen initiatief, los van een organisatie) en 35% verrichtte vrijwilligerswerk in georganiseerd verband. Voor een deel waren dit weer dezelfde mensen: 20% deed toen zowel aan informele hulp als aan vrijwilligerswerk. De percentages over 2023 betekenen dat begin 2023 in totaal zo'n 165.000 Rotterdammers van 16 tot en met 75 jaar informele hulp verrichtten, en zo'n 180.000 vrijwilligerswerk. Deze aantallen zijn afgerond op veelvouden van 5.000. Tezamen betrof dit zo'n 245.000 onbetaald werkers.

De monitoring van het aantal vrijwilligers in Rotterdam wordt jaarlijks herhaald zodat we een meerjarig beeld verkrijgen.

Uit de Omnibusenquête komt naar voren dat in 2024 een deel van de Rotterdammers zich 'op eigen houtje', los van een organisatie inzette (190.000 Rotterdammers). Een ander deels overlappend aantal doet dit via een organisatie, stichting of vereniging (215.000 Rotterdammers). Je kan deze twee groepen niet zomaar bij elkaar optellen, omdat een deel zich op beide inzet door zich zowel individueel – bijvoorbeeld bij burens, familie, kennissen - als via een organisatie vrijwillig en onbetaald in te zetten voor een ander. Bijvoorbeeld een organisatie zoals Unie Van Vrijwilligers, Present Rotterdam of via NL Cares, of zich inzet bij levensbeschouwelijke instellingen, culturele stichtingen, groene organisaties, de politieke sector of bijvoorbeeld het overgrote deel van het vrijwilligerswerk dat zichtbaar en onzichtbaar wordt verricht bij sportverenigingen en in het welzijnsveld.

In de Omnibusenquête zijn percentages weergegeven per soort vrijwilligerswerk. Zo'n 11% verrichtte inzet door hulp of bezoek aan zieken of ouderen, 10% via sportorganisaties, 9% zet zich in via kerken, moskeeën en andere levensbeschouwelijke organisaties en 8% is actief binnen het onderwijs. Overige percentages vrijwilligers zijn actief in sectoren zoals beroepsorganisaties, belangenverenigingen, de cultuursector, met jeugd en jongeren, bij actie- of klimaatgroepen of in politiek en het welzijnsveld. De bevindingen inclusief die van voorgaande jaren van de uitvraag door de Omnibusenquête worden jaarlijks gepubliceerd op Onderzoek010, zie [Rapportages | Vrijwilligerswerk en informele hulp in Rotterdam Omnibusenquête 2024 | Onderzoek010](#).

Zorgzaam010

Het online platform Zorgzaam010 vervult in Rotterdam een digitale intermediaire en faciliterende rol. Sinds 2020 wordt deze aangeboden door Social Care Network BV uit de toenmalige aanbesteding. Vraag en aanbod van vrijwilligerswerk tussen particulieren, individuele vrijwilligers en organisaties die vacatures plaatsen komt op de website www.zorgzaam010.nl bij elkaar.

Eind 2024 waren er in totaal 4.766 individuele gebruikers met een actief profiel ingeschreven, waarvan 3.216 geregistreerd stonden als Rotterdammer die geïnteresseerd zijn in het doen van vrijwilligerswerk. De overige gebruikers waren personen namens een organisatie of particuliere hulpvragers.

Het aantal geregistreerde potentiële vrijwilligers is niet hetzelfde als gerealiseerd vrijwilligerswerk. Op de website kunnen vrager en aanbieder komen tot een match. Op de website zijn ongeveer 16.000 matches tot stand gekomen in een jaar. Een match is het uitwisselen van contactgegevens (mailadres, telefoonnummer). Niet de daadwerkelijke vrijwilligersactiviteit zelf. Afspraken over daadwerkelijke inzet komen tot stand buiten het platform om en zijn afhankelijk van persoonlijke klik, agenda en de inhoudelijke vraag. Het platform verbindt slechts vrager en aanbieder. Een beeld over de aantallen succesvolle matches komt naar voren vanuit de jaarlijks gehouden tevredenheidsonderzoeken waar bijna 15% van de ingeschreven personen aan meedoet.

Aan hen is onder andere gevraagd of de onlineverbinding (uitwisseling van telefoonnummer of mailadres) leidde tot een echte match. Dit lag in 2024 hoger dan in 2023. Volgens de 700 respondenten - dit kan een vrijwilliger, hulpvrager of persoon namens een organisatie zijn - leidde 53% van de online matches tot een echte match. In 2023 leidde 41% van de online matches tot een echte match volgens het toenmalige gebruikersonderzoek.

Kosten voor de gemeente

Uw raad vroeg om ook aan te geven welke kosten de gemeente heeft moeten maken om de aantallen actieve vrijwilligers te realiseren en dit te vergelijken met afgeschafte subsidies op Unie Van Vrijwilligers, NL Cares en Stichting Present. Zoals hierboven uit de Omnibusenquête naar voren komt zijn de actieve vrijwilligers stedelijk in verschillende sectoren zichtbaar en lopen de aantallen uiteen per thema. Hieronder geven wij een beeld van de (subsidie)relaties die verleend worden vanuit het thema Informele zorg en ondersteuning.

- Sinds 2020 is het online platform Zorgzaam010 aanbesteed, waarbij aanbieders konden inschrijven met offertes tot een maximum van € 185.000 per jaar.
- In de motie spreekt u over 3 afgeschafte subsidies. Vanwege de unaniem door uw raad aangenomen motie is de subsidierelatie met Unie Van Vrijwilligers niet definitief opgezegd. De organisatie heeft op grond van de uitwerking van deze motie middelen ontvangen voor het voortzetten van haar werkzaamheden in 2024 en 2025. Inmiddels is ook in de Voorjaarsnota 2025 budget voorgesteld voor het uitvoeren van activiteiten in 2026. De Unie Van Vrijwilligers ontvangt subsidie voor werving, begeleiding, koppeling, waardering, opleiding van en evaluatiegesprekken met vrijwilligers. Unie Van Vrijwilligers zet zich vooral in voor kwetsbare ouderen. Het subsidiebedrag was in 2023 € 568.242 - en in 2024 € 624.242, -. Bij UVV waren er in 2023 circa 1700 ingeschreven actieve vrijwilligers, in 2024 was dit ruim 1800. Unie van Vrijwilligers beantwoordde op jaarbasis individuele hulpvragen van Rotterdammers, in totaal 1385 stuks in 2024. Unie van Vrijwilligers zette zich ook in voor 127 Rotterdamse instellingen op het vlak van werving en begeleiding van vrijwilligers binnen hun locaties.

Naast de subsidie vanuit het thema Informele zorg en ondersteuning krijgt Unie Van Vrijwilligers subsidies die gericht zijn op specifieke andere thema's zoals ouderen en Maatschappelijke Diensttijd.

- De subsidie aan Stichting Present voor de ondersteuning van hun activiteiten op vrijwillige inzet door groepen (werving, begeleiding, koppeling, doorgeleiding naar partners en evaluatie) bedroeg € 100.000 in 2024. Voor 2023 was dit een bedrag van € 49.500, -. De subsidierelatie is opgezegd conform het besluit bij de VJN 2024. Stichting Present organiseerde voor het subsidiebedrag 70 van de in totaal 482 vrijwilligersprojecten bij kwetsbare Rotterdammers aan huis (in totaal 5.500 Rotterdammers), en daarmee zijn in totaal 2.737 vrijwilligers ingezet. Present zette ook in op het opzetten van een vrijwilligerspool van 30 vaste vrijwilligers (uiteindelijk 55 structurele inzet). Ook kregen zij met het subsidiebudget een bijdrage voor vrijwilligerscoördinatie (40% van het totale subsidiebedrag) voor het toeleiden, begeleiden, bieden van terugkoppeling en doorgeleiding van vrijwilligers naar partners. Stichting Present kreeg in 2024 ook vanuit een ander beleidsthema subsidie, namelijk vanuit Armoede. De gemeentelijke subsidies zijn een van de financieringsbronnen voor deze stichting. Daarnaast ontvangt Stichting Present middelen uit fondsen, via bedrijven of instellingen zoals scholen.
- De subsidie aan NL Cares bedroeg € 21.140,00 in 2024 en in 2023 was dit € 21.120,00. De subsidierelatie is opgezegd conform het besluit bij de VJN 2024. NL Cares bood voor het subsidiebedrag 1340 vrijwilligersplekken waarop ingeschreven kan worden bij verschillende organisaties in de stad en onderhield relaties met deze organisaties. Net als Stichting Present ontving ook Stichting NL Cares middelen uit fondsen of van bedrijven waar zij zich voor inzetten.

Financiële weergave van genoemde kosten:

Organisatie	
Stichting NL Cares	€ 21.140,-
Stichting Present	€ 100.000,-
Stichting Unie Van Vrijwilligers	€ 624.242,-
BV Social Care Network (Zorgzaam010)	€ 185.000,-

Wij stellen voor met deze brief de motie als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen.

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

C.J. Schouten